

efeta

otvor sa

3 | 2013

ročník XXIII | cena 1,50 € | ISSN 1335-1397

OBSAH

2 | SŠLV V SR

VEDECKÉ ŠTÚDIE

4 | Možnosti využitia kognitívno-behaviorálneho výcvikového programu skupinovej práce s pubescentmi a adolescentmi s poruchami správania v pedagogicko-psychologickej praxi (Marianna Šramková) – dokončenie

Z PRAXE

11 | Snoezelen-iný svet: základná filozofia a zásady budovania multisenzorických miestností (Helena Oriechiková, Jana Hrčová)

15 | Okuliarnik indický, priority inkluzívnej edukácie a programy sociálnych zručností (Erik Žovinec, Monika Máčajová) – dokončenie

PRIEKOPNÍCI

20 | Gordosné dr. Szabó Anna (Anna Borešová, Viktor Lechta)

ZO ZAHRANIČIA

21 | Logopedická kazuistka muže s koktavosťou (Renata Mlčáková)

INFORMUJEME VÁS

22 | Správa zo 6. medzinárodného sympózia z liečebnej a špeciálnej pedagogiky na Univerzite Ludwiga Maximiliána v Mníchove (Nada Bizová)

RECENZIE

23 | Švajčiarsky časopis pre liečebnú pedagogiku (Jana Balážová)

25 | Ján Hučík a kol.: Osoby s mentálnym postihnutím a spoločnosť (Ema Kollárová)

26 | Martin Strouhal: Teorie výchovy (Nada Bizová)

27 | Magdalena Johnson: Školská inklúzia v USA - vzor výučby pre Nemecko? (Viktor Lechta)

28 | Klaus Sarimsky a kol.: Včasná stimulácia detí s postihnutím orientovaná na rodinu (Barbara Králiková)

PREDSTAVUJEME VÁM

29 | Centrum špeciálno-pedagogického poradenstva pri ZŠI pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou v Jamníku

INŠTRUKCIE PRE AUTOROV

emit.

PRIEKOPNÍCI STAROSTLIVOSTI O ĽUDÍ S POSTIHNUTÍM

**GORDOSNÉ DR. SZABÓ ANNA (7. 7. 1928 – 18. 11. 2012)
IN MEMORIAM K NEDOŽITÝM 85. NARODENINÁM**

ANNA BOREŠOVÁ
VIKTOR LECHTA

Stálica maďarskej liečebnej pedagogiky odišla nečakane, nestihla dokončiť svoje posledné vedecké dielo, stránka ostala nedopísaná.

Profesorka Gordosová patrila ku generácii liečebných pedagógov odchovaných Gustávom Bárczim, ktorí v jeho šľapajách vyzdvihli maďarskú liečebnú pedagogiku na medzinárodne uznávanú vedeckú úroveň. Osobnosť prof. Gordosovej vytvorila spojovací most medzi zakladajúcimi generáciami maďarskej liečebnej pedagogiky a osobnosťami svojej generácie – čiže nositeľmi moderných liečebnopedagogických teórií druhej polovice 20. storočia. Prof. Gordosová pritom bola príkladom usilovnosti a tvorivosti, ktorá sa zameriavala najmä na odhalenie najdôležitejších pokrokov v rozvíjaní vedeckej disciplíny. V prvom rade to bola bohatá maďarská liečebnopedagogická história, podložená archívnymi dokumentmi, zakladajúcimi osobnosťami, ktorá starostlivo sledovala vplyv prudkého spoločensko-technického rozvoja 20. storočia. Od roku 1959 (kedy začala pôsobiť na Vysokej škole) až do posledného dychu tvorila

a zastávala dôležité posty. Najdôležitejšie boli funkcie na Vysokej škole, medzi ktoré patrí aj post dekanke v rokoch 1980 – 1988, členstvo a funkcie v mnohých celoštátnych organizáciách. Bola zakladajúcou členkou Spoločnosti maďarských liečebných pedagógov (MAGYE) a do roku 2012 aj šéfredaktorkou a editorkou časopisu Gyógypedagógiai Szemle.

Prof. Gordosová začala publikovať už v roku 1959 a jej bibliografia obsahuje (samostatné práce a práce v spoluautorstve) viac ako 300 titulov. Z nich sú najdôležitejšie tie, ktoré sa zaoberajú: úvodom do liečebnej pedagogiky, teoretickými základmi liečebnej pedagogiky, históriou, osobnosťami liečebnej pedagogiky, perspektívami a novými trendmi v liečebnej pedagogike, komparatívnymi štúdiami, ale i andragogikou v liečebnej pedagogike a v neposlednom rade problémami MAGYE. Publikácie prof. Gordosovej, okrem samostatných knižných vydání v rôznych vydavateľstvách, nachádzame v domácich, ale i zahraničných odborných zborníkoch a časopisoch. U nás napríklad v Špeciálnej pedagogike, V otázkach defektológie, ale i v Zborníkoch z rôznych konferencií SŠLV.

V našich spomienkach sa veľmi intenzívne vynára, najmä jej záujem o nové trendy, ktoré sa objavili na Slovensku, ako napr. odbor somatopédia a s ním spojený problém vzniku škôl pri zdravotníckych zariadeniach a iné. Obdivuhodná bola jej vitalita, tvorivá invencia, aktívna účasť ako emeritnej profesorky aj na dianí súčasnej Fakulty liečebnej pedagogiky G. B. v rámci Univerzity ELTE.

Spoločnosť ocenila neúnavnú tvorivosť prof. Gordosovej viacerými vyznamenaniami. Bola nositeľkou mnohých štátnych, rezortných, vysokoškolských vyznamenaní, ale i vyznamenaní v rámci MAGYE a SŠLV. Bola najpopulárnejšou prednášateľkou, reprezentantkou maďarskej liečebnej pedagogiky. Nechýbala na žiadnom významnejšom podujatí maďarských liečebných pedagógov. Jej bezprostrednosť a ľudská ústretovosť si získala nielen domácich, ale i zahraničných kolegov, stážistov, študentov, medzi nimi aj viacerých slovenských špeciálnych pedagógov.

Bohaté celoživotné vedecké dielo prof. Gordosovej patrí do zlatého fondu maďarskej liečebnej pedagogiky, z ktorého budú čerpať budúce generácie.

Pred pamiatkou prof. Gordosovej sa hlboko skláňajú aj slovenskí špeciálni pedagógovia a uchovávajú si ju vo svojej pamäti. Česť jej neúnavnej a tvorivej práci!

PhDr. Anna Borešová
Prof. PhDr. Viktor Lechta, CSc.